

Η κρίση φρενάρει την ανακύκλωση

► ΠΕΡΙΟΤΙΑΣ | ΒΙΚΥ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ
vksan@kerdos.gr

Νέα δραστηριότητα για την εγχώρια οικονομία αποτελεί ο κλάδος της εναλλακτικής διαχείρισης και αξιοποίησης ανακύκλωσης απορριμμάτων. Ωστόσο, αν και διαθέτει αξιολογές προοπτικές, αυτές φαίνεται να έχουν ανασταλεί λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας, καθώς προβλέπεται στασιμότητα για το διάστημα 2011 - 2012.

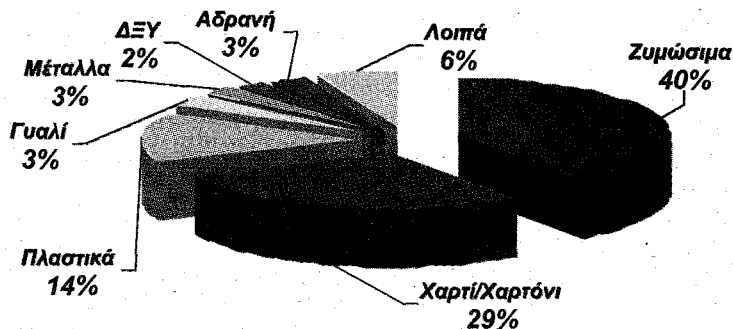
Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει μελέτη, που εκπονήθηκε από τη Σύγκλητος Σύμβουλοι Επιχειρήσεων ΑΕ, με σκοπό να αποτυπώσει την υφιστάμενη κατάσταση του κλάδου ανακύκλωσης και των εταιρειών Αξιοποίησης Απορριμμάτων στην ελληνική αγορά και να εξετάσει τις προοπτικές του, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στην Ευρώπη και σε ορισμένες τρίτες χώρες.

Η μελέτη προβλέπει ακόμη ότι τυχόν αύξηση στα έσοδα του κλάδου το 2011 και το 2012 δύναται να προέλθει κυρίως από τη βελτίωση των ποσοτήτων συλλογής, εξέλιξη που ενυπόκειται στη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, που ανιμετωθούν οι σημαντικότερα προβλήματα και που θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό από τη συνδρομή των φορέων της πολιτείας. Σημαντικός παράγοντας αύξησης των εσόδων του κλάδου, εξάλλου, είναι η πορεία των υφών στα ανακυκλώσιμα υλικά (scrap) που καθορίζονται διεθνώς, όπως συνέβη το 2010.

Σημαντική ευκαιρία ανάπτυξης αποτελεί και η ανάγκη επίσπευσης του ρυθμού συλλογής αποβλήτων, δεδομένου ότι μέχρι τα τέλη του 2011 οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να μειώσουν τα ασοικά απόβλητα κατά 25% και στη συνέχεια κατά 50% μέχρι το 2013 και κατά 65% μέχρι το 2020.

Όσον αφορά τη σημερινή εικόνα της αγοράς, όπως καταγράφεται στη μελέτη, περιλαμβάνει επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα ως συμβεβλημένοι συνεργάτες εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, επιχειρήσεις - αξιοποιητές ανακυκλώσιμων υλικών για την παραγωγή άλλων τελικών προϊό-

Σύνθεση των αστικών αποβλήτων στην Ελλάδα

των και επιχειρήσεις με δραστηριότητα και στους δύο αυτούς τομείς.

Το 2010, η αγορά εκτιμάται σε 1,5 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 25% έναντι του 2009, ενώ το διάστημα 2008-2010 η τάση ήταν πτωτική με μέσο ετήσιο ρυθμό 13%. Για το 2011 - 2012 προβλέπεται στασιμότητα λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

«Η ζήτηση για εναλλακτική διαχείριση και ανακύκλωση διαμορφώνεται από πολλούς παράγοντες και συγκεκριμένα από την παραγωγή αποβλήτων στα θερμοθετημένα ρεύματα, την κατανάλωση των προϊόντων που διοχετεύονται στην αγορά από τους υπόχρεους παραγωγούς, την κατανάλωση προϊόντων που συνδέονται με τη ζήτηση για άλλα ρεύματα, τα υποκατάστατα υλικά και τις τμές τους, την επέκταση των θερμοθετημένων ρευμάτων, τη θερμοθετηση νέων ρευμάτων εναλλακτικής διαχείρισης, τις τεχνολογικές και περιβαλλοντικές εξελίξεις, καθώς και τη γενικότερη οικονομική συγκυρία», επισημαίνει ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Στόχασικ κ. Β. Ρεγκούζας.

Ο τομέας εναλλακτικής διαχείρισης αποτελείται από μεγάλο αριθμό μικρού μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες είτε λειτουργούν ως συνεργάτες των ΣΕΔ, είτε ως αποδέκτες -

επεξεργαστές - έμποροι βιομηχανικών και εμπορικών απορριμμάτων είτε συνδυαστικά. Οι αξιοποιητές των ανακυκλώσιμων υλικών είναι μεγάλες οικονομικές μονάδες.

Το σύνολο του κλάδου περιλαμβάνει περίπου 120 επιχειρήσεις και απασχολεί περισσότερους από 10.000 εργαζομένους. Ο βαθμός συγκέντρωσης είναι υψηλός, εφόσον τρεις επιχειρήσεις κατέχουν το 51% της αγοράς.

ΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Με την οικονομική ύφεση να επηρεάζει σημαντικά τις ποσότητες αποβλήτων συσκευασίας που προέρχονται κυρίως από τα καταναλωτικά προϊόντα, η περαιτέρω ανάπτυξη των ΣΕΔ αναμένεται με πιο συντηρητικούς ρυθμούς τα επόμενα χρόνια. Σημειωτέον ότι τα τελευταία δύο χρόνια η επέκταση των έργων μπλε κάδου σε νέους ΟΤΑ αναστάλη και τα έργα ανακύκλωσης εισήλθαν σε φάση στασιμότητας, ενώ τα έσοδα της ΕΕΑΑ ΑΕ, που αναπτύσσει τα έργα μπλε κάδων, μειώθηκαν, παρά την αναπροσαρμογή των χρηματικών εισφορών των υπόχρεων, περιορίζοντας και τη δυνατότητα οικονομικής στήριξης των λειτουργικών δαπανών των κέντρων διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών.

Η ανάπτυξη του συστήματος

Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ, παράλληλα με το ατομικό σύστημα «ΑΒ», επέδρασε αρνητικά στο πρόγραμμα εισφορών, σύμφωνα με τις ισχύουσες υπογεγραμμένες συμβάσεις της ΕΕΑΑ ΑΕ. Το αποτέλεσμα ήταν η αναστολή των δαπανών και των έργων επέκτασης, με συνέπεια τον περιορισμό των επενδύσεων στις απολύτως αναγκαίες για τη συντήρηση των υφιστάμενων έργων, την αναστολή κατασκευής νέων Κέντρων και ένταξης επιπλέον ΟΤΑ στα έργα μπλε κάδου, τη μείωση της οικονομικής ενίσχυσης προς τους ΟΤΑ για τη συλλογή του μπλε κάδου, τη μείωση των δαπανών ενημέρωσης που αφυπνίζει το κοινό και τον περιορισμό των δαπανών για δραστηριότητες ΒΕΑΣ.

Στους υπόλοιπους τομείς του κλάδου, θετικές προοπτικές ανάπτυξης έχουν τα απόβλητα ηλεκτρικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού και συσκευασίας, ενώ σχετικά υψηλή συγκέντρωση παρατηρείται στις μονάδες ανακύκλωσης συσσωρευτών λόγω των αυστηρών περιβαλλοντικών απαιτήσεων. Αντιθέτως, δεν διαφαίνονται περιθώρια ανάπτυξης νέων μονάδων επεξεργασίας ελαστικών, με τα σημερινά δεδομένα εγκατεστημένου παραγωγικού δυναμικού και ποσοτήτων συλλογής - επεξεργασίας, ενώ όσον αφορά τους λαμπτήρες και τις φορητές μπαταρίες δεν υφίσταται ανταγωνισμός λόγω της εξαγωγής των αποβλήτων σε μονάδες επεξεργασίας του εξωτερικού.

Το 2010 το ΚΕΠΕΔ ΑΕ αξιοποίησε το 100% των ποσοτήτων συλλογής, οι οποίες ήταν 19% μειωμένες σε σύγκριση με το 2009. Πάντως, παρατηρείται αθέμιτος ανταγωνισμός σε όλα τα είδη αποβλήτων από επιχειρήσεις που λειτουργούν παράνομα, είτε ως «free riders» είτε ως παράνομοι διακινητές.

Εξέλιξη μεγέθους εγχώριας αγοράς (2008-2010)

	2008	2009	2009/2008 (%)	2010	2010/2009 (%)	MEPM
Εναλλακτική διαχείριση απορριμμάτων μέσω των ΣΕΔ	73.180.000	66.410.000	-9,25%	62.453.000	-5,96%	-7,60%
Ανάκτηση & αξιοποίηση/ανακύκλωση υλικών	1.919.400.000	1.129.432.000	-41,16%	1.442.007.581	27,68%	-13,30%
Σύνολο αγοράς	1.992.582.008	1.195.844.009	-39,99%	1.504.462.591	25,81%	-13,10%
Εξαγωγές ανακυκλώσιμων υλικών	102.800.000	89.490.000	-12,95%	131.849.000	47,33%	13,30%